

Posudek vedoucího diplomové práce

Vysoká škola: Univerzita Karlova

Fakulta: humanitních studií

Katedra: sociální a kulturní ekologie

Název diplomové práce: **Právní úprava zvláště chráněných území v České republice a v Ruské federaci**

Autorka diplomové práce: **Bc. Elena Borovskaya**

Úvod

Ve své diplomové práci se autorka zaměřila na jednu z významných oblastí práva životního prostředí, a sice na oblast ochrany přírody a krajiny. Konkrétně se ve své práci zabývala právní úpravou zvláště chráněných území ve srovnání českého práva a práva Ruské federace. Obsahem však jsou i otázky věcného, ochránářského charakteru, i když základ tvoří právo. Oceňuji tedy multidisciplinaritu vybraného tématu, ostatně pro katedru SKE se toto velmi hodí a zapadá do profilu oboru.

Česká republika a Ruská federace mají dlouholeté tradice zvláštní územní ochrany přírody a krajiny, v rámci evropského kontinentu se jedná o jedny ze zemí s nejdéle fungujícím systémem ochrany přírody. V současné době oba státy jeví aktivní zájem o ochranu přírody a realizují též ve svých právních úpravách moderní představy o účinných formách ochrany. Jedná se o kombinaci různých přístupů a nástrojů ochrany přírody a krajiny. Vybrané téma lze proto považovat bezesporu za právně i společensky závažné a aktuální, i vzhledem k probíhajícím legislativním změnám v obou srovnávaných zemích. V českém právu však v současné době toho mnoho o ruském právu nevíme. I proto jsem přivítal, když mě diplomantka oslovila s tímto tématem a proto jsem přijal vedení diplomové práce. Vyzdvihuji přístup autorky ke zpracování cizojazyčných materiálů a pečlivou přípravu na konzultace, na které se dostavovala pravidelně.

Obsahová stránka (cíle, struktura práce a zvolené metody zpracování)

Hodnocená diplomová práce o délce 104 stran (plus příslušné přílohy, celkem 145 stran) je strukturována do devíti kapitol. Práci doplňují abstrakty, seznam zkratk a povinné a fakultativní přílohy.

Cílem práce je podat ucelený přehled národních systémů zvláště chráněných území obou zemí z hlediska jejich právní úpravy a získání nových poznatků o mechanismech územní ochrany přírody a krajiny pomocí komparace platné legislativy České republiky a Ruské Federace. Práce obsahuje nejprve vysvětlení základních pojmů týkajících se problematiky zvláštní územní ochrany přírody a krajiny. Po krátkém historickém úvodu autorka zkoumá ústavněprávní základy ochrany přírody, relevantní právní předpisy a seznamy kategorií zvláště chráněných území v obou zemích. Kapitoly 3. až 5. jsou vcelku jen popisného charakteru, ale mají svoji informační hodnotu.

Základním právním předpisem upravujícím zvláště chráněná území v České republice je zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a v Ruské federaci zákon o zvláště chráněných přírodních územích. Jádrem hodnocené diplomové práce je proto kapitola 6. a 7., které obsahují analýzu vybraných otázek právní úpravy v obou zemích, a to otázek týkajících se vyhlášení a zrušení zvláště chráněných území, režimu zvláštní ochrany, výkonu státní správy, výkonu vlastnického a jiných práv na jejich území. Následuje kapitola 8., představující komparaci právních úprav zvláště chráněných území a závěry.

Autorka zvolila historický, logický a účelový výklad a metody deskripce, analýzy a komparace, tedy přístupy obvyklé nejen ve vědecké práci, ale i u prací kvalifikačních. K tezí a metodologickému postupu nemám připomínky.

Hodnocenou práci považuji za logicky a systematicky vystavěnou. Nejen v závěru práce, ale i v rámci jednotlivých kapitol nechybí potřebný autorčin syntetický pohled, vč. jejích kritických úvah *de lege ferenda*.

Autorka se však nevyhnula i některých drobných chyb, např. AOPK ČR není centrálním orgánem (str.102), Listina základních práv a svobod ČR není ústavním zákonem, i když je součástí ústavního pořádku (str.109).

Výsledky diplomové práce, splnění stanovených cílů

Základní cíle práce autorka dle mého názoru splnila. Toto konstatování opírám hlavně o její kapitulu 8. Autorka zde provedla nejen syntézu poznatků a komparaci, ale i závěry a dokonce návrhy *de lege ferenda*. Ačkoliv jsem tyto závěry v průběhu tvorby neviděl a přečetl si je až v rámci posuzování odevzdané verze, musím uznat, že si autorka s nimi dala práci a že jsou velmi zajímavé. Domnívám se, že se jedná o první kvalifikační práci tohoto druhu, osobně jsem se dosud ještě s komparací české a ruské právní úpravy ochrany přírody v české literatuře, zejména po roce 1989, nesetkal. Soudím, že znalost o ruské ochraně přírody není v současné české společnosti tak vysoká a proto jsem přesvědčen, že obsah hodnocené práce může být proto významným přínosem pro rozvoj vědy i praxe v oblasti ochrany přírody a krajiny včetně práva životního prostředí a práva ochrany přírody. Doporučil bych autorce zvážit úpravu textu a nabídnout vybrané kapitoly k publikaci v některém tuzemském recenzovaném odborném periodiku.

Formální náležitosti a práce s literaturou

Pokud jde o formální požadavky na tento typ kvalifikační práce, domnívám se, že tyto autorka naplnila. Diplomová práce je přehledně členěna a logicky uspořádána. Práce je vybavena poznámkovým aparátem, autorka citovala použité prameny a odbornou literaturu často a správně. V příloze je seznam použité cizojazyčné a české literatury a internetových pramenů. Autorka měla ztíženou úlohu v tom, že k nové české právní úpravě národních parků, která byla schválena v době, kdy autorka dokončovala svoji diplomovou práci, dosud není publikovaná odborná literatura. Přesto jsem se jí však snažil vysvětlit souvislosti, a tyto znalosti pak ve své práci autorka zúročila.

Oceňuji snahu autorky přeložit do češtiny některé odborné ruské termíny, a to i přesto, že se ve starší literatuře používaly v počeštěném tvaru (např. *zapovednik*). Myslím, že se jí to povedlo, když v českém překladu je vidět i informaci o stupni přísnosti územní ochrany.

Úroveň diplomové práce však poněkud kazí překlepy či gramatické chyby, je vidět, že autorka nestihla si nechat provést jazykové korektury od rodilého mluvčího. Některé výrazy dostávají tak jiný smysl nebo dvojnásobný význam (např. str.104: konzervační versus konzervativní přístup ochrany přírody). Občas je v textu rozházené formátování typů písma a odstavců. V seznamu použitých právních předpisů na str.104-105 jsou některé drobné chyby v citaci či nedostatky v údajích.

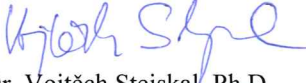
Závěr

Předložená diplomová práce Bc. Eleny Borovské splnila cíle, které si autorka při jejím zpracování stanovila. Domnívám se, že se jedná o první kvalifikační práci tohoto druhu, osobně jsem se dosud ještě s komparací české a ruské právní úpravy ochrany přírody v české literatuře, zejména po roce 1989, nesetkal. Soudím, že obsah hodnocené práce může být proto významným přínosem pro rozvoj vědy i praxe v oblasti ochrany přírody a krajiny včetně práva životního prostředí a práva ochrany přírody.

Konstatuji, že autorka prokázala schopnost samostatné tvůrčí práce, jakož i schopnost její výsledky kvalifikovaným způsobem dále zprostředkovat. Předloženou **diplomovou práci hodnotím stupněm výborně, v bodovém rozmezí 16-17 bodů a doporučuji ji k obhajobě.**

Otázky k obhajobě jsem se rozhodl nepoložit a dát tak prostor oponentovi.

V Rostokách dne 4.6. 2017

doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.